

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

استانداری گیلان
معاونت برنامه ریزی
دفتر آمار و اطلاعات

**خلاصه نتایج طرح آمارگیری از
«هزینه و در آمد خانوار»
سال ۱۳۸۶**

کارشناس طرح : حامد فاتحی
تاریخ انتشار : دی ۸۷

خلاصه نتایج طرح آمارگیری از هزینه و درآمد خانوار

سال ۱۳۸۶

طرح آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستائی هر ساله توسط مرکز آمار ایران با همکاری (معاونت آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه ریزی سابق) دفتر آمار و اطلاعات معاونت برنامه ریزی استانداری های در سراسر کشور اجرا می گردد. اجرای این طرح با مراجعه به خانوارهایی که به عنوان نمونه انتخاب شده اند، صورت می گیرد. همچنین جمع آوری اطلاعات این طرح از طریق تکمیل پرسشنامه های تفصیلی بوده که شامل کلیه اقلام هزینه ای و درآمدی خانوارها می باشد. در سال ۱۳۸۶ تعداد نمونه های استان گیلان در طول چهار فصل سال، ۹۸۵ خانوار بوده که از این تعداد ۴۶۵ خانوار در نقاط شهری و ۵۲۰ خانوار در نقاط روستائی ساکن بوده اند.

یافته ها

براساس یافته های این طرح در جدول شماره (۱) مشاهده می شود که در سال ۱۳۸۶ متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی سالانه یک خانوار در نقاط شهری استان گیلان ۸۹۴۰۲۹۸ ریال و در نقاط روستائی آن ۴۶۵۸۱۱۶۲ ریال بوده که نسبت به سال قبل در نقاط شهری ۲۷/۰۸ و در نقاط روستائی ۱۰/۱۰ درصد افزایش داشته است. در سال ۱۳۸۶ متوسط کل هزینه های خوراکی و غیر خوراکی سالانه یک خانوار شهری و یک خانوار روستائی در کشور به ترتیب ۸۱۲۸۹۱۳۹ و ۴۸۸۴۶۰۴۵ ریال بوده که این ارقام نسبت به سال قبل در نقاط شهری ۲۰/۸۱ درصد و در نقاط روستائی ۱۷/۵۰ درصد افزایش نشان می دهد.

همچنین در سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی سالانه یک خانوار شهری استان گیلان به ترتیب سالها برابر ۷۰۳۵۰۰۷۸ و ۸۹۴۰۲۹۸ ریال بوده که این رقم برای یک خانوار شهری کل کشور در طول سالهای مشابه به ترتیب ۶۷۲۸۶۰۲۱ و ۸۱۲۸۹۱۳۹

ریال می باشد بنابراین متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی سالانه یک خانوار شهری استان گیلان در طول سالهای مذکور از متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی سالانه یک خانوار شهری کل کشور به ترتیب ۳۰۶۴۰۵۷ و ۸۱۱۱۱۵۹ ریال بیشتر می باشد.

همچنین سال ۱۳۸۵ در نقاط روستایی در سال ۱۳۸۵، متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی سالانه یک خانوار استان گیلان ۴۲۳۰۸۶۳۷ ریال بوده که این رقم برای یک خانوار روستایی کل کشور ۴۱۵۶۹۹۲۵ ریال می باشد که ملاحظه می شود همانند نقاط شهری، متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی یک خانوار روستایی گیلان به مقدار ۷۳۸۷۱۲ ریال از رقم متناظر کل کشور بیشتر است. اما در سال ۱۳۸۶ متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی یک خانوار روستایی در استان گیلان و کل کشور به ترتیب ۴۶۵۸۱۱۶۲ و ۴۸۸۴۶۰۴۵ ریال بوده که برخلاف نقاط شهری متوسط کل هزینه های خوراکی و غیر خوراکی استان گیلان به مقدار ۲۲۶۴۸۸۳ ریال از متوسط کل هزینه های خوراکی و غیر خوراکی کل کشور کمتر است.

جدول ۱- متوسط هزینه های سالانه یک خانوار شهری و روستایی کل کشور و استان گیلان (ریال - درصد)

میزان تغییرات نسبت به سال قبل	متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی			
	۱۳۸۶	۱۳۸۵		
۸۶-۸۵				شهری
۲۰/۸۱	۸۱۲۸۹۱۳۹	۶۷۲۸۶۰۲۱	کشور	
۲۷/۰۸	۸۹۴۰۰۲۹۸	۷۰۳۵۰۰۷۸	گیلان	
۱۷/۵۰	۴۸۸۴۶۰۴۵	۴۱۵۶۹۹۲۵		روستایی
۱۰/۱۰	۴۶۵۸۱۱۶۲	۴۲۳۰۸۶۳۷	گیلان	

با بررسی جدولهای شماره (۲) و (۳) مشاهده می شود که در سال ۱۳۸۶ در نقاط شهری استان درصد هزینه های خوراکی به کل هزینه های خانوار ۲۱/۳۲ بوده که در مقایسه با سال ۱۳۸۵، ۳ درصد کاهش داشته است. ولی در نقاط شهری کل کشور این رقم در سال ۱۳۸۶، ۲۲/۳۹ درصد بوده که نسبت به سال قبل تغییر چندانی نداشته است.

با اینکه در سال ۱۳۸۶ متوسط کل هزینه های خوراکی و غیر خوراکی یک خانوار روستایی استان کمتر از کل کشوری باشد. اما متوسط هزینه های خوراکی یک خانوار روستایی گیلان ۱۹۳۱۶۷۷۷ ریال بوده که در مقایسه با رقم مشابه در کل کشور ۱۱۱۴۰۴۴ ریال بیشتر است. و به نوعی نشان دهنده آن است که سطح رفاه خانوارهای روستایی گیلان کمتر از خانوارهای روستایی در کل کشور است.

جدول ۲- متوسط هزینه های سالانه یک خانوار شهری کل کشور و استان گیلان به تفکیک خوراکی و غیر خوراکی (ریال)

استان گیلان		کل کشور		شرح
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
۸۹۴۰۰۲۹۸	۷۰۳۵۰۰۷۸	۸۱۲۸۹۱۳۹	۶۷۲۸۶۰۲۱	متوسط کل هزینه های خوراکی و غیر خوراکی
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد
۱۹۰۵۸۱۴۷	۱۷۱۰۰۹۳۵	۱۸۲۰۲۲۴۴	۱۵۱۸۸۴۰۷	متوسط هزینه های خوراکی
۲۱/۳۲	۲۴/۳۱	۲۲/۳۹	۲۲/۵۷	درصد
۷۰۳۴۲۱۵۱	۵۳۲۴۹۱۴۳	۶۳۰۸۶۸۹۵	۵۲۰۹۷۶۱۴	متوسط هزینه های غیر خوراکی
۷۸/۶۸	۷۵/۶۹	۷۷/۶۱	۷۷/۴۳	درصد

جدول ۳- متوسط هزینه های سالانه یک خانوار روستائی کل کشور و استان گیلان به تفکیک خوراکی و غیر خوراکی (ریال)

استان گیلان		کل کشور		شرح
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
۴۶۵۸۱۱۶۲	۴۲۳۰۸۶۳۷	۴۸۸۴۶۰۴۵	۴۱۵۶۹۹۲۵	متوسط کل هزینه های خوراکی و غیر خوراکی
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد
۱۹۳۱۶۷۷۷	۱۶۰۱۱۶۶۰	۱۸۲۰۲۷۳۳	۱۵۵۱۲۶۷۲	متوسط هزینه های خوراکی
۴۱/۴۷	۳۷/۸۴	۳۷/۲۷	۳۷/۳۲	در صد
۲۷۲۶۴۳۸۵	۲۶۲۹۶۹۷۷	۳۰۶۴۳۳۱۲	۲۶۰۵۷۲۵۳	متوسط هزینه های غیر خوراکی
۵۸/۵۳	۶۲/۱۶	۶۲/۷۳	۶۲/۶۸	در صد

بر اساس نتایج بدست آمده در جدول (۴) متوسط درآمد اظهار شده توسط خانوارهای شهری استان گیلان در سال ۱۳۸۶، ۷۷۰۸۶۲۰۶ ریال بوده که نسبت به رقم مشابه در سال قبل ۱۹/۶۵ درصد افزایش داشته است.

در سال ۱۳۸۶ متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری در کل کشور ۷۷۹۹۴۲۵۷ ریال بوده است که در مقایسه با درآمد سالانه یک خانوار شهری استان گیلان به مقدار ۹۰۸۰۵۱ ریال بیشتر می باشد.

بررسی سهم هر یک از منابع در آمدی خانوارهای شهری استان گیلان در سال ۱۳۸۶ و مقایسه آن با سال ۱۳۸۵ تغییرات چندانی را در سهم هریک از منابع درآمدی نشان نمی دهد و در واقع ساختار منابع درآمدی خانوارها تقریباً ثابت بوده است.

جدول ۴- متوسط در آمد یک خانوار شهری کل کشور و استان گیلان به تفکیک انواع منابع تأمین در آمد (ریال- در صد)

استان گیلان			کل کشور			انواع در آمد
در صد تغییرات ۸۶-۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	در صد تغییرات ۸۶-۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
۱۹/۶۵	۷۷۰۸۶۲۰۶	۶۴۴۲۵۷۶۲	۱۹/۰۶	۷۷۹۹۴۲۵۷	۶۵۵۰۹۱۰۸	جمع
	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰	۱۰۰	در صد
۱۵/۴۴	۲۵۲۰۲۴۷۶	۲۱۸۳۰۹۰۸	۱۳/۹۸	۲۶۴۴۶۶۱۷	۲۳۲۰۳۰۹۵	در آمد از حقوق بگیری
	۳۲/۶۹	۳۳/۸۹		۳۳/۹۱	۳۵/۴۲	در صد
۲۳/۶۳	۲۴۸۹۲۵۵۰	۲۰۱۳۴۰۳۳	۱۴/۶۸	۱۹۴۶۳۴۷۱	۱۶۹۷۱۵۵۵	در آمد از مشاغل آزاد
	۳۲/۲۹	۳۱/۲۵		۲۴/۹۵	۲۵/۹۱	در صد
۲۰/۱۷	۲۶۹۹۱۱۸۰	۲۲۴۶۰۸۲۱	۲۶/۶۴	۳۲۰۸۴۱۶۹	۲۵۳۳۴۴۵۸	درآمدهای متفرقه
	۳۵/۰۲	۳۴/۸۶		۴۱/۱۴	۳۸/۶۷	در صد

متوسط در آمد یک خانوار روستائی استان گیلان در سال ۱۳۸۶ (جدول ۵) معادل ۳۸۸۴۸۲۸۸ ریال بوده است که نسبت به سال ۱۳۸۵ ، ۲۶/۸۹ درصد افزایش داشته است. امامتوسط درآمدسالانه یک خانوار روستایی کل کشور در سال ۱۳۸۶، ۴۷۱۰۶۹۴۹ ریال بوده که به مقدار ۸۲۵۸۶۶۱ ریال بیشتر از مقدار مشابه در استان گیلان می باشد. که نشان دهنده رفاه بیشتر یک خانوار روستائی کل کشور نسبت به یک خانوار روستائی گیلانی می باشد.

در نقاط روستائی استان گیلان سهم هر یک از منابع درآمدی نسبت به سال ۱۳۸۵ نشان دهنده آن است که سهم در آمد از حقوق بگیری ۶ درصد کاهش یافته و سهم درآمد از مشاغل آزاد و درآمدهای متفرقه به ترتیب ۴ و ۲ درصد افزایش داشته است .

جدول شماره ۵- متوسط درآمد یک خانوار روستائی کل کشور و استان گیلان به تفکیک انواع منابع تأمین درآمد (ریال - در صد)

استان گیلان			کل کشور			انواع در آمد
در صد تغییرات ۸۵-۸۶	۱۳۸۶	۱۳۸۵	در صد تغییرات ۸۵-۸۶	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
۲۶/۸۹	۳۸۸۴۸۲۸۸	۳۰۶۱۴۹۷۴	۲۰/۳۹	۴۷۱۰۶۹۴۹	۳۹۱۲۸۸۳۰	جمع
	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰	۱۰۰	در صد
- ۰/۴۵	۸۷۴۱۴۱۱	۸۷۸۰۵۲۳	۲۳/۰۱	۱۴۵۷۹۴۶۲	۱۱۸۵۱۸۹۶	در آمد از حقوق بگیری
	۲۲/۵۰	۲۸/۶۸		۳۰/۹۵	۳۰/۲۹	در صد
۳۹/۷۷	۱۶۷۶۷۹۶۴	۱۱۹۹۶۷۲۳	۱۷/۲۵	۲۰۲۴۵۴۹۹	۱۷۲۶۷۶۰۳	در آمد از مشاغل آزاد
	۴۳/۱۶	۳۹/۱۹		۴۲/۹۸	۴۴/۱۳	در صد
۳۵/۵۹	۱۳۳۳۸۹۱۳	۹۸۳۷۷۲۸	۲۲/۷۱	۱۲۲۸۱۹۸۸	۱۰۰۰۹۳۳۱	درآمدهای متفرقه
	۳۴/۳۴	۳۲/۱۳		۲۶/۰۷	۲۵/۵۸	در صد

با توجه به جدول (۶) مشاهده می شود که نسبت متوسط کل هزینه ها به متوسط درآمد یک خانوار شهری گیلان و کل کشور در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال ۱۳۸۵ افزایش داشته است. با توجه به اطلاعات جداول قبلی ملاحظه می شود که علت افزایش مربوط به رشد بیشتر متوسط هزینه ها نسبت به رشد درآمد بوده است. اما در نقاط روستائی عکس این موضوع اتفاق افتاده است.

جدول ۶- نسبت متوسط کل هزینه ها به متوسط در آمد یک خانوار (درصد)

۱۳۸۶	۱۳۸۵		
۱۰۴/۲۲	۱۰۲/۷۱	کشور	شهری
۱۱۵/۹۷	۱۰۹/۲۰	گیلان	
۱۰۳/۶۹	۱۰۶/۲۴	کشور	روستائی
۱۱۹/۹۱	۱۳۸/۲۰	گیلان	

بر اساس یافته های جدول (۷) در سال ۱۳۸۵ هزینه های یک خانوار شهری در استان ۶۶ درصد بیشتر از هزینه یک خانوار روستائی بود که در سال ۱۳۸۶ به ۹۲ درصد افزایش می یابد . آنچه از نتایج این شاخص بدست می آید هزینه های خوراکی در نقاط شهری و روستائی استان تقریباً یکسان می باشد اما در عوض هزینه های غیر خوراکی در نقاط شهری بیشتر از دو برابر نقاط روستائی می باشد و نشانگر بالاتر بودن سطح رفاه زندگی در نقاط شهری نسبت به نقاط روستائی استان است . بررسی شاخص های مذکور در کشور نیز نشان میدهد که همانند استان چنین وضعیتی با شدت کمتری وجود دارد. یعنی هزینه های خوراکی در نقاط شهری و روستائی کل کشور تقریباً یکسان است ولی هزینه های غیر خوراکی نقاط شهری دو برابر هزینه های غیر خوراکی نقاط روستائی در کل کشور می باشد.

جدول ۷- نسبت متوسط هزینه های یک خانوار شهری به روستایی

گیلان		کشور		شرح
۸۶	۸۵	۸۶	۸۵	
۱/۹۲	۱/۶۶	۱/۶۶	۱/۶۲	متوسط کل
۰/۹۹	۱/۰۷	۰/۹۹	۰/۹۸	هزینه خوراکی
۲/۵۸	۲/۰۲	۲/۰۶	۲/۰۰	هزینه غیر خوراکی

مقایسه متوسط هزینه ها و درآمدهای یک خانوار استان گیلان و استانهای همجوار بر اساس جداول (۸) و (۹) مقایسه متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی گیلان با استانهای همجوار نشان می دهد که متوسط کل هزینه های یک خانوار شهری در استانهای مازندران و گیلان به ترتیب ۸۹۷۷۳۶۵ و ۸۹۴۰۰۲۹۸ ریال بوده که نسبت به سه استان دیگر بیشتر می باشند.

متوسط هزینه های غیرخوراکی یک خانوار شهری در استان گیلان در سال ۱۳۸۶ برابر ۷۸/۶۸ درصد از کل هزینه های خانوار است. این درصد از ارقام متناظر استانهای همجوار بیشتر است در میان پنج استان کمترین میزان این شاخص برای یک خانوار شهری با ۷۰/۲۲ درصد به استان اردبیل اختصاص دارد.

امامتوسط کل هزینه های خوراکی و غیرخوراکی یک خانوار روستایی در استانهای زنجان و گیلان به ترتیب ۴۱۹۸۷۸۵۲ و ۴۶۵۸۱۱۶۲ ریال بوده که کمترین مقدار را نسبت به استانهای همجوار دارا می باشند.

متوسط هزینه های غیرخوراکی یک خانوار روستایی در استان گیلان در سال ۱۳۸۶ برابر ۵۸/۵۳ درصد از کل هزینه های خانوار بوده که این درصد از ارقام متناظر استان های همجوار کمتر است. استان اردبیل نیز با ۴۱/۰ درصد اختلاف نسبت به گیلان در رده کمترین قرار دارد

ودرین این استان ها بیشترین میزان این شاخص برای یک خانوار روستایی با ۶۵/۳۷ درصد به استان مازندران اختصاص می یابد.

جدول ۸- متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی یک خانوار شهری در گیلان

واستانهای مجاور سال ۱۳۸۶ (ریال)

مازندران	گیلان	قزوین	زنجان	اردبیل	
۸۹۷۷۷۳۶۵	۸۹۴۰۰۲۹۸	۸۲۶۲۷۱۹۹	۷۱۱۳۲۷۳۸	۷۶۳۰۹۲۹۱	متوسط کل هزینه ها
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد
۶۹۵۹۱۹۸۵	۷۰۳۴۲۱۵۱	۶۳۲۷۲۰۳۸	۵۳۹۶۲۷۹۸	۵۳۵۸۸۱۵۹	متوسط هزینه های غیر خوراکی
۷۷/۵۲	۷۸/۶۸	۷۶/۵۸	۷۵/۸۶	۷۰/۲۲	درصد
۲۰۱۸۵۳۸۰	۱۹۰۵۸۱۴۷	۱۹۳۵۵۱۶۱	۱۷۱۶۹۹۴۰	۲۲۷۲۱۱۳۲	متوسط هزینه های خوراکی
۲۲/۴۸	۲۱/۳۲	۲۳/۴۲	۲۴/۱۴	۲۹/۷۸	درصد

جدول ۹- متوسط هزینه های خوراکی و غیر خوراکی یک خانوار روستائی در گیلان

واستانهای مجاور سال ۱۳۸۶ (ریال)

مازندران	گیلان	قزوین	زنجان	اردبیل	
۶۸۴۶۰۸۷۵	۴۶۵۸۱۱۶۲	۶۵۵۹۵۱۵۴	۴۱۹۸۷۸۵۲	۶۴۹۴۱۱۷۰	متوسط کل هزینه ها
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد
۴۴۷۵۲۶۸۶	۲۷۲۶۴۳۸۵	۴۰۲۰۶۴۳۳	۲۵۵۹۹۲۷۵	۳۸۲۷۹۰۰۷	متوسط هزینه های غیر خوراکی
۶۵/۳۷	۵۸/۵۳	۶۱/۲۹	۶۰/۹۷	۵۸/۹۴	درصد
۲۳۷۰۸۱۸۹	۱۹۳۱۶۷۷۷	۲۵۳۸۸۷۲۱	۱۶۳۸۸۵۷۷	۲۶۶۶۲۱۶۳	متوسط هزینه های خوراکی
۳۴/۶۳	۴۱/۴۷	۳۸/۷۱	۳۹/۰۳	۴۱/۰۶	درصد

بر اساس جداول (۱۰) و (۱۱) مقایسه برخی شاخص های درآمدی خانوار با استانهای مجاور در نقاط شهری نشان می دهد که از نظر افراد دارای درآمدیک خانوار در استان اردبیل با ۲/۶۶ نفر بالاترین تعداد و استان مازندران با ۱/۳۶ نفر کمترین تعداد را دارد و از این نظر استان گیلان با ۱/۴۱ نفر در رتبه سوم قرار می گیرد. بیشترین بعد خانوار مربوط به استان اردبیل با ۴/۱۲ نفر و کمترین بعد خانوار در استان گیلان با ۳/۴۹ نفر می باشد.

همچنین از نظر متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری، استان مازندران با متوسط درآمد سالانه ۹۱۲۴۵۳۲۴ ریال بیشترین و استان اردبیل با متوسط درآمد سالانه ۶۹۷۵۰۷۹۰ ریال کمترین در آمد سالانه برای یک خانوار را دارد. استان گیلان با متوسط درآمد سالانه ۷۷۰۸۶۲۰۶ ریال برای یک خانوار بعد از استان مازندران در رتبه دوم قرار دارد.

در نقاط روستائی متوسط افراد دارای درآمدیک خانوار در استان اردبیل با ۲/۸۷ نفر بالاترین تعداد و استان قزوین با ۱/۴۴ نفر کمترین تعداد را دارد و از این نظر استان گیلان با ۱/۵۵ نفر در رتبه سوم قرار می گیرد.

از نظر متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستائی استان مازندران با متوسط درآمد سالانه ۷۳۳۲۲۷۵۷ ریال همانند نقاط شهری بیشترین و استان گیلان با متوسط درآمد سالانه ۳۸۸۴۸۲۸۸ ریال کمترین درآمد سالانه برای یک خانوار را دارا می باشند.

جدول ۱۰- متوسط تعداد افراد و افراد با درآمد یک خانوار شهری در گیلان و

(ریال)

استانهای مجاور سال ۱۳۸۶

مازندران	گیلان	قزوین	زنجان	اردبیل	
۱/۳۶	۱/۴۱	۱/۳۹	۱/۴۴	۲/۶۶	متوسط افراد با درآمد در خانوارهای نمونه
۳/۵۵	۳/۴۹	۳/۷۳	۳/۸۷	۴/۱۲	متوسط تعداد افراد در خانوار نمونه
۹۱۲۴۵۳۲۴	۷۷۰۸۶۲۰۶	۷۴۲۵۱۳۷۸	۷۲۴۸۱۴۱۸	۶۹۷۵۰۷۹۰	متوسط درآمد سالانه یک خانوار

جدول ۱۱- متوسط تعداد افراد و افراد با درآمد یک خانوار روستائی در گیلان و
استانهای مجاور سال ۱۳۸۶ (ریال)

مازندران	گیلان	قزوین	زنجان	اردبیل	
۱/۵۴	۱/۵۵	۱/۴۴	۱/۵۳	۲/۷۸	متوسط افراد با درآمد در خانوارهای نمونه
۳/۸۰	۳/۸۵	۴/۲۶	۴/۵۰	۴/۷۶	متوسط تعداد افراد در خانوار نمونه
۷۳۳۲۲۷۵۷	۳۸۸۴۸۲۸۸	۵۳۱۳۹۰۱۶	۴۷۴۲۰۵۲۴	۵۳۵۵۱۱۳۰	متوسط درآمد سالانه یک خانوار

کارشناس طرح حامد فاتحی
دفتر آمار و اطلاعات
معاونت برنامه ریزی استانداری گیلان
دی ماه ۱۳۸۷